

DE FABRIEKSBODE

NIEUWSBRIEF VAN MUSEUM VAN MARKEN

DE FABRIEK VOOR ALLEN

ALLEN VOOR DE FABRIEK

ZATERDAG 29 MAART

TENTOONSTELLING 'INDUSTRIE AAN DE SCHIE'

Van 13 maart tot en met 17 augustus is in Royal Delft Museum de tentoonstelling 'Industrie aan de Schie, Van Gist tot Delfts Blauw – verbonden door water' te zien. Het vertelt het verhaal van de ontwikkeling van de stad Delft, de Schie en de bedrijvigheid langs het water. De tentoonstelling is geopend door wethouder Van Vliet.

Op verzoek van de organisatie heeft Museum Van Marken enkele collectiestukken voor de tentoonstelling in bruikleen gegeven. Het gaat om het Bakkersbeeld, een houten verzendkistje voor flesjes Delftse slalolie met een origineel flesje erin geplaatst, de eerste Fabrieksbode uit 1882 en het fotomapje 'Herinnering aan het Agnetapark'. Voor geïnteresseerden in de geschiedenis van de fabrieken van de Delftsche Nijverheid is het een 'mustsee', want naast onze collectiestukken zijn er talloze interessante objecten te zien en verhalen te horen!

Binnen de randprogrammering van de tentoonstelling zal Museum Van Marken een lezing geven over het Bakkersbeeld op donderdag 29 mei (Hemelvaartsdag). Ook wordt er twee keer een (extra) Open Huis in 'Maison Neuf' (Westvest 9) georganiseerd op de zaterdagen 12 april en 14 juni. Op onze website en Facebookpagina wordt het definitieve programma bekendgemaakt en kunt u zich inschrijven.

[Hier vindt u meer informatie](#) over de tentoonstelling.

REDACTIONEEL

In deze De Fabrieksbode extra aandacht voor de tentoonstelling Industrie aan de Schie. Het bij de tentoonstelling behorende gelijknamige boek is te koop in onze webwinkel en bij de Delftse boekhandels. Vaste redacteuren van De Fabrieksbode zijn Nettie Jonckers (Schenking van de maand) en Jan van der Mast (Uit de Oude Doos). Verder werkten aan dit nummer mee: Marcel van Dien, Argo Oskam en Joop Mosterd. Eindredactie: Jacques van Velthoven en Chris de Weijer.

DIEFSTAL COLLECTIESTUKKEN

In de pers is aandacht geschonken aan de diefstal van een deel van onze erfgoedcollectie, die plaatsvond in de week van 21 januari. Het gaat om twintig objecten en documenten met unieke cultuurhistorische waarde. De gestolen objecten zijn schenkingen van particulieren, veelal nabestaanden van oud-medewerkers van DSM/NGSF-Brocades/NOF/Lijm- en Gelatinefabriek. De erfgoedwaarde van de collectie overtreft verre de economische waarde. Er is direct gekeken of er via Marktplaats spullen online zijn aangeboden. Museum Van Marken heeft aangifte bij de politie gedaan en ook de verzekering ingeschakeld; echter tot op heden geen spoor van de collectiestukken of de daders.

UIT DE OUDE DOOS

De Fabrieksbode, 23 februari 1884:

'Onlangs is weder een partij kousen en sokken uit Pymont aangekomen.

Aanstaanden Woensdag, 27 Februari, van 2 tot 4 uur, zal de geheele voorraad op de Villa worden uitgestald. Wij nodigen de huismoeders uit, dan eens een kijkje te komen nemen. De nieuwe partij bestaat uit:

paarsche wollen vrouwenkousen van	f	0,90
grijze sajete	„	„ „ 0,645
bruine katoenen	„	„ „ 0,245
„ „ manssokken	„	„ „ 0,20
blauwe „ jongenssokken	„	„ „ 0,27
gestreepte sajete kinderousen in 2 grootten van	f	0,245 en f 0,145
gestreepte katoenen kinderousen in 2 grootten van	f	0,29 en f 0,26.'

FILMS OVER HET MAKEN VAN GIST

Sinds kort zijn op de website van Museum Van Marken twee informatieve films geplaatst over de productie van gist. De maker van de films stelt zich hieronder voor:

'Mijn naam is Joop Mosterd en ik was bijna 40 jaar werkzaam bij de gistafdeling van de Koninklijke Nederlandse Gist- en Spiritusfabriek, later DSM gist, als ingenieur chemische technologie. Een van mijn hobby's na mijn pensionering is filmen en filmmontage en dit bracht mij er uiteindelijk toe om een film te maken over gist. Op eigen initiatief, eigen inzichten en met hulp van oud-collega's, de Technische Universiteit Delft en de Universiteit Leiden, is deze populair wetenschappelijke film tot stand gekomen. Het bijzondere van deze film is het in begrijpelijke taal overbrengen in beeld en geluid van een toch vrij ingewikkelde materie. Gist heeft een lange historie en een goede toekomst. De film is ingedeeld in twee delen, het eerste deel over de klassieke toepassing van gist voor brood, wijn en bier en het tweede deel over de genetische gemodificeerde toepassing van gist voor onder meer voedingstoffen, geneesmiddelen en brandstoffen.'

De beide delen van de film zijn te zien op [deze pagina van de website van Museum Van Marken](#).

Deel 1: klassieke toepassingen van gist

Deel 2: genetische modificatie

KUNSTWERK VAN TIJN NOORDENBOS

Onze vrijwilliger Tijn Noorderbos besloot in 2006 kunstenaar te worden. Dit na inspiratie opgedaan te hebben bij het lezen van een boek over het leven van kunstenaars. Tijn is een zeer betrokken Delf(t)enaar, die zoals hij zegt 'kubisties – realisme' maakt. Bekend is hij o.a. om z'n grafische figuurtjes in schilderijen, bij Kringloop Delft en op diverse plekken in de stad. Enige tijd geleden maakte Tijn op ons verzoek een straatbord van Jacques & Agneta. We gebruiken het bij Open Dagen of als we ons ergens presenteren. Tijn steunt ons om het erf- en gedachtegoed van Jacques en Agneta levend te houden. En zo verraste hij ons onlangs met een kunstwerk van eigen hand, zijn

'Van Marken Museum'. Hij gaf het als titel mee : 'De Antwoordestafette' met als toelichting: 'Dit kunstwerk is het antwoord op een sticker, die een antwoord was op weer iets anders'. Het bestuur heeft het kunstwerk in Maison Neuf een mooie plek gegeven als inspiratie voor het doel dat het bestuur nog steeds voor ogen heeft: het realiseren van een museum c.q. centrum. Tijn, hartelijk dank!

SCHENKING VAN DE MAAND

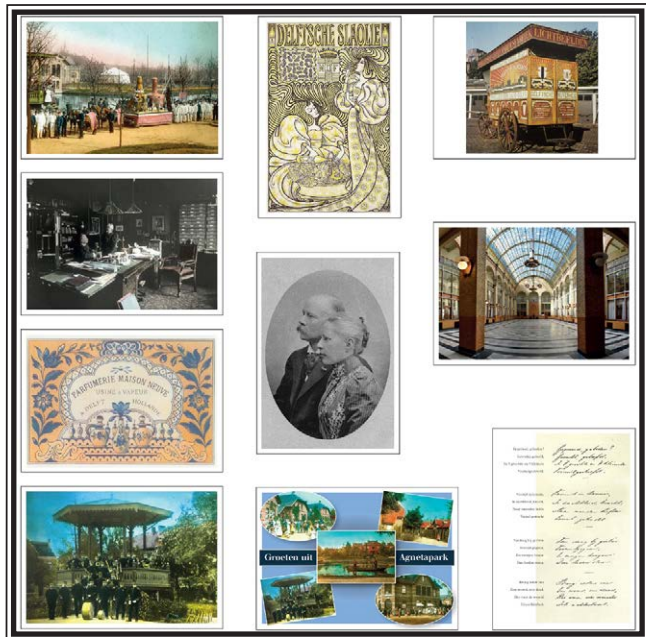
Na de sluiting van de Calvéfabriek in 2008 werd al nagedacht over een museum voor de Delftsche Nijverheid. Er vonden oriënterende gesprekken plaats met het bedrijfsleven in Delft op initiatief van oud-burgemeester Bas Verkerk. Een oud-medewerker van Gist-Brocades, Aad de Vlaam, begon alvast met het verzamelen van diverse items over Gist-Brocades en de (K)NGSF bij zijn collega's. Hij bracht ze voor bewaring naar Museum Prinsenhof. Door de financiële crisis raakte het museum voor Delftsche Nijverheid op de achtergrond en de voorwerpen werden jarenlang in Museum Prinsenhof bewaard, maar nooit in de collectie opgenomen. Ze kwamen weer boven water bij de verhuizing voor de verbouwing en werden vervolgens aangeboden aan Museum Van Marken. We hebben ze inmiddels in dank aanvaard. Er zijn bij de 27 objecten veel leuke zaken zoals: een verkleinde versie van het bandfilter van de POF (penicilline opwerkingsfabriek), enkele jubileuminsignes, Delfts Blauwe borden met productnamen en een tegeltableau over Koningsgist. Op 24 februari vond de officiële overdracht van al deze artikelen plaats en werd in Museum Prinsenhof een document getekend door onze voorzitter Lucas van Wees.

Ondertekening van de schenkingsovereenkomst

NIEUWS VAN DE WINKEL

Producten uit de webwinkel kunnen binnenkort ook worden aangeschaft op onze locatie aan de Westvest 9 ('Maison Neuf'). Belangstellenden kunnen dan ook de tentoonstelling en andere uitgestalde items bekijken. De winkel wordt voorlopig als proef tweemaal in de maand geopend op de eerste en derde zaterdagmiddag van de maand tussen 14:00 en 16:00 uur; dus op 5 en 19 april, 3 en 17 mei en 7 en 21 juni.

De Ansichtkaarten uit de Van Markenserie zijn nu ook voor € 1,- per stuk los te bestellen. Ook zijn de Ansichtkaarten ingelijst te bestellen in een witte of zwarte lijst. Er blijkt veel vraag naar grotere kaarten met meer ruimte om iets te schrijven. Daarom komen er binnenkort ook enkele 'Van Markens wenskaarten' met enveloppe beschikbaar in de winkel.

Wilt u geen verzendkosten? [Bestel dan in de webwinkel](#) en haal het af in Maison Neuf tijdens de openingen.

NIEUWE BESTUURSSECRETARIS

Olivier van Warmerdam is in de bestuursvergadering van 5 maart jl. benoemd als de nieuwe secretaris van het bestuur van Stichting Museum Van Marken. Hij volgt daarbij Marcia Kok op. In het dagelijks leven studeert Olivier aan de TU met als richting Technische Bestuurskunde. Olivier kijkt er enorm naar uit om het bestuur te versterken en zo bij te dragen aan het prachtige erfgoed van de Van Markens omdat dit een inspiratie blijft voor goed en sociaal ondernemerschap. Het stichtingsbestuur hoopt op een vruchtbare samenwerking met Olivier en wenst hem veel succes.

Het bestuur dankt Marcia Kok voor haar inzet als bestuurssecretaris. Als geboren (op een steenworp afstand van het Agnetapark) en getogen Delftenaar, heeft zij zich ingezet voor Museum Van Marken. Eerst nog in de rol van duo-secretaris met Onno Misset. Later heeft zij de volledige functie op zich genomen in combinatie met haar gezin en werk. Marcia blijft betrokken bij onze stichting en het uitdragen van het erf- en gedachtegoed van Jacques van Marken en Agneta van Marken-Matthes.

KORTE BERICHTEN

Ontwikkeling DSM-Oost

Op 20 maart organiseerde DelftDesign een goedbezochte avond in OPEN over de 'Toekomst van de Stad'. Vrijwilligers van Museum Van Marken Ineke Hulshof, Chris de Weijer en Lena van der Wal gaven drie korte pitches. Onderwerpen waren 'Herontwikkeling op basis van het gedachtegoed van Agneta en Jacques van Marken', 'Geschiedenis en kansen DSM-Oost en Multifunctioneel Van Marken Centrum' en 'Verbonden Agnetapark'.

Parelsnoer Van Marken

Ondertussen wordt gewerkt aan het project 'Parelsnoer Van Marken', waarover in de volgende Fabrieksboed meer.

Word Jaarlijks Vriend

Wilt u ons blijvend steunen en bent u nog geen 'Jaarlijks Vriend'? [Meld u zich dan aan op onze website.](#)

Van Marken Dag viert eerste lustrum

Op zondag 31 augustus is de vijfde Van Marken Dag in het Agnetapark, met als thema 'Verenigingen toen en nu'. Een aantal verenigingen uit de tijd van de Van Markens zijn nog altijd springlevend in het Delft van vandaag en hebben toegezegd aanwezig te zijn.

AGENDA

 Zaterdag 12 april: Open Huis in Maison Neuf

 Donderdag 29 mei (Hemelvaartsdag): Lezing over het Bakkersbeeld naar aanleiding van de tentoonstelling 'Industrie aan de Schie' bij Royal Delft Museum (nadere informatie volgt via de website).

 Zaterdag 31 mei en zondag 1 juni: Infostand op [Hortus Plants & Art Fair](#) in de Hortus Botanicus Delft.

 Zaterdag 14 juni: Open Huis in Maison Neuf.

 Tot en met 27 juli 2025: 'Het Paradijs van de Arbeider: Tuindorpen en tuinsteden' in Museum Het Schip in Amsterdam met aandacht voor het Agnetapark. [Kijk hier voor meer informatie.](#)

 Tot en met 17 augustus: tentoonstelling 'Industrie aan de Schie' in Royal Delft Museum. [Kijk hier voor meer informatie](#) en [hier voor het gelijknamige boek.](#)

 Zondag 31 augustus 2025: de vijfde Van Marken Dag in het Agnetapark, noteer alvast in uw agenda!

 Zaterdag 13 en zondag 14 september: Open Huis in Maison Neuf tijdens Open Monumentendag.

 Tot en met 13 oktober: in Osaka (Japan!): Parfumflesjes van Maison Neuf op de World Expo.

ROYAL DELFT

EXPO 13.03 • 17.08

INDUSTRIE

AAN DE SCHIE

**VAN GIST TOT DELFTS BLAUW
VERBONDEN DOOR WATER**
